

UCHWAŁA Nr 139 RADY MINISTRÓW

z dnia 8 sierpnia 1988 r.

w sprawie oddziałów obrony cywilnej do odbywania zasadniczej służby w obronie cywilnej.

Na podstawie art. 143 pkt 3, art. 161 ust. 2, art. 162 ust. 1 i 3, w związku z art. 114 ust. 3, art. 141 ust. 2 i 3 i art. 148 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1988 r. Nr 30, poz. 207) oraz na podstawie art. 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. Nr 47, poz. 282, z 1979 r. Nr 15, poz. 97 i z 1983 r. Nr 16, poz. 78) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Oddziały obrony cywilnej, w których poborowi odbywają zasadniczą służbę w obronie cywilnej, tworzą:

- 1) Komendant Główny Ochotniczych Hufców Pracy,
- 2) Komendant Główny Straży Pożarnych,
- 3) Minister Obrony Narodowej,
- 4) Minister Spraw Wewnętrznych,
- 5) ministrowie, którym podlegają zakłady pracy o szczególnym znaczeniu dla obronności kraju lub ochrony ludności, w których działa Straż Przemysłowa,
- 6) wojewodowie.

2. O utworzeniu oddziału obrony cywilnej, w którym poborowi odbywają zasadniczą służbę w obronie cywilnej, organy określone w ust. 1 pkt 1, 2 i 4—6 zawiadamiają Szefa Obrony Cywilnej Kraju.

§ 2. 1. Liczby poborowych, z uwzględnieniem poziomu ich wykształcenia, którzy w danym roku kalendarzowym mogą być powołani do odbycia zasadniczej służby

w oddziałach obrony cywilnej, określa Minister Obrony Narodowej.

2. Wnioski dotyczące określenia liczb poborowych, o których mowa w ust. 1, zgłaszają w terminie do dnia 1 grudnia roku poprzedzającego powołanie do odbycia zasadniczej służby w oddziałach obrony cywilnej, po uprzednim uzgodnieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej:

- 1) organy wymienione w § 1 ust. 1 pkt 1 i 2;
- 2) Minister Spraw Wewnętrznych w odniesieniu do oddziałów:
 - a) tworzonych w resorcie spraw wewnętrznych,
 - b) tworzonych przez ministrów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 5 — zbiorowo, na podstawie wniosków zgłoszonych przez tych ministrów;
- 3) Szef Obrony Cywilnej Kraju — zbiorowo, na podstawie wniosków zgłoszonych przez wojewodów i uzgodnionych z szefami wojewódzkich sztabów wojskowych.

§ 3. Odbywanie zasadniczej służby w obronie cywilnej polega na szkoleniu praktycznym junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej; w ramach tego szkolenia odbywają oni zajęcia specjalistyczne oraz wykonują prace na rzecz obrony cywilnej, wynikające z przeznaczenia oddziałów, w których odbywają służbę.

§ 4. 1. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej składają ślubowanie.

2. Tekst ślubowania oraz jego tryb określa Krajowa Rada Ochotniczych Hufców Pracy.

§ 5. 1. Zasady działalności ideowo-wychowawczej w oddziałach obrony cywilnej tworzonych przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy i wojewodów ustala Główny Zarząd Polityczny Wojska Polskiego.

2. W zakresie działalności ideowo-wychowawczej w oddziałach obrony cywilnej tworzonych przez organy wymienione w § 1 ust. 1 pkt 2—5 mają zastosowanie zasady obowiązujące odpowiednio wobec funkcjonariuszy pożarnictwa, żołnierzy zasadniczej służby wojskowej, funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej oraz pracowników Straży Przemysłowej.

§ 6. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej podczas wykonywania prac na rzecz tej obrony podlegają w zakresie wykonywania prac kierownikowi zakładu pracy, współdziałającemu z komendantem oddziału obrony cywilnej.

Rozdział 2

Oddziały obrony cywilnej tworzone przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy

§ 7. 1. Oddziały obrony cywilnej tworzone przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy, zwane dalej „oddziałami obrony cywilnej w OHP”, działają przy wojewódzkich komendach OHP jako oddziały ratownictwa ogólnego.

2. W razie potrzeby mogą być tworzone oddziały obrony cywilnej w OHP o innym przeznaczeniu niż określone w ust. 1.

§ 8. 1. Oddział obrony cywilnej w OHP składa się z:

- 1) komendy, którą stanowią: komendant oddziału, jego

zastępcy, komendanci plutonów i zastępcy komendantów plutonów oraz szef oddziału,

- 2) pododdziałów.

2. Kadre dowódczo-wychowawczą oddziałów obrony cywilnej w OHP tworzą:

- 1) pracownicy etatowi zatrudnieni na podstawie umowy o pracę;
- 2) absolwenci szkół wyższych:
 - a) skierowani w czasie odbywania długotrwałego przeszkolenia wojskowego na praktykę do tych oddziałów albo
 - b) przedterminowo zwolnieni z długotrwałego przeszkolenia wojskowego, zatrudnieni na zasadach określonych w pkt 1;
- 3) żołnierze zawodowi oraz okresowej służby wojskowej, wyznaczeni do wykonywania zadań poza wojskiem;
- 4) żołnierze zawodowi oraz zasadniczej służby wojskowej czasowo delegowani.

3. Wykaz stanowisk w ramach przyznanego limitu etatów i funduszu płać:

- 1) zastrzeżonych w strukturze organizacyjnej oddziałów obrony cywilnej w OHP — ustala Minister Obrony Narodowej na wniosek Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy:
 - a) dla żołnierzy zawodowych — w trybie określonym w przepisach w sprawie wyznaczania żołnierzy zawodowych do wykonywania zadań poza wojskiem.
 - b) dla żołnierzy okresowej służby wojskowej — z jednoczesnym zaszerogowaniem ich do odpowiednich stawek uposażenia, określonych w przepisach o uposażeniu żołnierzy,
 - c) dla żołnierzy zawodowych i zasadniczej służby wojskowej czasowo delegowanych;
- 2) pracowników, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2 pod lit. b), ustala Komendant Główny Ochotniczych Hufców Pracy, z tym że w odniesieniu do absolwentów szkół wyższych, przedterminowo zwolnionych z długotrwałego przeszkolenia wojskowego — za zgodą właściwych organów wojskowych oraz Szefa Obrony Cywilnej Kraju.

4. Szczegółową strukturę organizacyjną oddziałów obrony cywilnej w OHP ustala Szef Obrony Cywilnej Kraju na wniosek Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy.

§ 9. Komendant oddziału obrony cywilnej w OHP podlega komendantowi wojewódzkiemu ochotniczych hufców pracy.

§ 10. Podziału liczby poborowych, określonej dla oddziałów obrony cywilnej w OHP, na poszczególne oddziały dokonuje Komendant Główny Ochotniczych Hufców Pracy w uzgodnieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej i informuje o tym Szefa Obrony Cywilnej Kraju oraz właściwe organy wojskowe.

§ 11. 1. Zajęcia specjalistyczne w zakresie przygotowania obrony cywilnej junacy odbywają z oderwaniem od pracy w oddziałach obrony cywilnej w OHP:

- 1) bezpośrednio po wcieleniu do oddziału — systemem ciągłym przez okres dwóch tygodni,
- 2) w pozostałym okresie służby — przeciętnie jeden dzień w tygodniu.

2. Szczegółowe programy zajęć specjalistycznych junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej określa Szef Obrony Cywilnej Kraju.

§ 12. Oddziały obrony cywilnej w OHP mogą uczestniczyć w ćwiczeniach formacji obrony cywilnej albo ćwiczeniach praktycznych z udziałem ludności, na zasadach ustalonych przez Komitet Obrony Kraju.

§ 13. Oddziały obrony cywilnej w OHP mogą być użyte do zwalczania klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwania ich skutków, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§ 14. 1. Junacy skoszarowani, odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP, noszą umundurowanie według wzoru i w kolorze obowiązujących w obronie cywilnej oraz specjalną oznakę obrony cywilnej według wzoru określonego przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju.

2. Normy i okresy używalności przedmiotów umundurowania (bielizny osobistej, oporządzenia, środków i przyborów do konserwacji umundurowania) oraz środków higieny osobistej dla junaków określa Szef Obrony Cywilnej Kraju w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej.

3. Komendant Główny Ochotniczych Hufców Pracy określa potrzeby w zakresie umundurowania junaków.

§ 15. 1. Junakom odbywającym zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP przysługują:

1) uposażenie zasadnicze:

- a) w pierwszym roku służby — przewidziane dla żołnierza zasadniczej służby wojskowej w stopniu szeregowego,
- b) w drugim roku służby — przewidziane dla żołnierza zasadniczej służby wojskowej w stopniu starszego szeregowego;

2) dodatek za pełnienie funkcji na zasadach i w wysokości przewidzianych dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej;

3) nagrody za wykonanie prac;

4) inne należności pieniężne lub w naturze na zasadach przewidzianych dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej.

2. Nagrody, o których mowa w ust. 1 pkt 3, przyznaje się junakom z funduszu nagród, tworzonego w zakładzie pracy w wysokości od 25 do 35% wartości wynagrodzenia za prace wykonane w tym zakładzie pracy, ustalonego jak dla pracowników zakładu. Wysokość indywidualnej nagrody może wynosić do 40% wynagrodzenia za wykonane prace. Na nagrody dla junaków przeznaczają się co najmniej 80% funduszu nagród; pozostałą część funduszu przeznaczają się na nagrody dla członków kadry dowódczo-wychowawczej oddziałów obrony cywilnej w OHP oraz kadry Komendy Głównej Ochotniczych Hufców Pracy i komend wojewódzkich, sprawujących nadzór nad tymi oddziałami.

3. Szczegółowe zasady podziału funduszu nagród oraz przyznawania nagród indywidualnych dla junaków oraz dla członków kadry OHP, o których mowa w ust. 2, określa na wniosek Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

4. Junacy mogą ubiegać się o przyznanie im tytułu robotnika wykwalifikowanego lub mistrza w określonym zawodzie na zasadach i w trybie ustalonych w odrębnych przepisach, jeżeli w czasie odbywania służby uzyskają kwalifikacje niezbędne do przyznania im takiego tytułu.

§ 16. 1. Junakom odbywającym zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP:

1) skoszarowanym — przysługuje bezpłatnie:

- a) zakwaterowanie,
- b) całodzienne wyżywienie według norm i na zasadach przewidzianych dla żołnierzy jednostek wojskowych wykonujących zadania szkoleniowo-produkcyjne,
- c) umundurowanie;

2) nie skoszarowanym — przysługuje:

- a) bezpłatne całodzienne wyżywienie lub równoważnik pieniężny według norm i na zasadach, o których mowa w pkt 1 pod lit. b),
- b) zwrot kosztów przejazdu państwowymi środkami komunikacji z miejsca pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące do miejsca odbywania służby i z powrotem,
- c) umundurowanie lub równoważnik pieniężny.

2. Równoważnik pieniężny, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 pod lit. a), nie przysługuje junakowi w okresie tymczasowego aresztowania, odbywania kary dyscyplinarnej aresztu lub nie usprawiedliwionej nieobecności w miejscu odbywania służby.

3. Junakom, o których mowa w ust. 1, przysługują ponadto:

- 1) świadczenia socjalne finansowane z zakładowego funduszu socjalnego oraz prawo do korzystania z urządzeń socjalnych, na zasadach określonych dla pracowników,
- 2) dodatki za wykonywane prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub szczególnie uciążliwych oraz w porze nocnej, na zasadach określonych dla pracowników wykonujących takie same prace.

4. Do zakwaterowania junaków skoszarowanych stosuje się normy przyjęte w hotelach pracowniczych.

§ 17. 1. Osobom powołanym do odbycia zasadniczej służby w oddziałach obrony cywilnej w OHP oraz zwolnionym z tej służby przysługuje jednorazowy bezpłatny przejazd państwowymi środkami komunikacji z miejsca pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad 2 miesiące do miejsca odbywania służby oraz z miejsca odbywania służby do miejsca pobytu.

2. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP korzystają z ulg oraz bezpłatnych przejazdów państwowymi środkami komunikacji na zasadach przysługujących żołnierzom zasadniczej służby wojskowej.

3. Koszty przejazdu osób:

- 1) powołanych do odbycia zasadniczej służby w oddziałach obrony cywilnej w OHP — pokrywają organy wojskowe,
- 2) odbywających zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP oraz zwolnionych z tej służby — pokrywają komendy OHP.

4. Minister Transportu, Żeglugi i Łączności określa dokumenty uprawniające do przejazdu osób powołanych do zasadniczej służby w oddziałach obrony cywilnej w OHP oraz sposób rozliczeń za te przejazdy, jak również dokumenty uprawniające junaków do korzystania z ulg przy przejazdach, o których mowa w ust. 2.

§ 18. 1. Zapewnienie bazy kwaterek, odpowiednich warunków bytowych, socjalnych i sanitarnych dla

junaków odbywających zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP oraz zapewnienie warunków pracy dla kadry tych oddziałów, jak również pokrywanie związanych z tym kosztów należy do właściwych jednostek organizacyjnych oraz ministrów i wojewodów.

2. Zamierzenia inwestycyjne, dotyczące bazy kwaterekowej dla oddziałów obrony cywilnej w OHP, podejmowane przez resorty, wymagają uzgodnienia z wojewodami oraz Komendantem Głównym Ochotniczych Hufców Pracy. Baza tworzona dla oddziałów obrony cywilnej w OHP nie może być przez okres, na jaki została zawarta umowa, o której mowa w ust. 3, wykorzystana do innych celów bez uzyskania na to zgody Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy oraz właściwego wojewody.

3. Szczegółowe warunki wykonywania przez oddział obrony cywilnej w OHP prac niezbędnych na rzecz obrony cywilnej, w tym warunki bytowe oraz zasady szkolenia zawodowego junaków i umożliwienia im uzyskania tytułu robotnika wykwalifikowanego lub mistrza w określonym zawodzie, jak również tryb rozliczeń oraz wykonywania obsługi administracyjno-finansowej na rzecz oddziału określa umowa zawarta przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy z kierownikiem jednostki organizacyjnej, w której oddział ma wykonywać prace. W szczególności umowa ta powinna zawierać klauzulę, że liczba junaków nie wykonujących jednorazowo prac z przyczyn usprawiedliwionych lub zależnych od komendanta oddziału (np. urlopy, służby dyżurne) nie może przekroczyć 20% stanu ewidencyjnego oddziału oraz że przy ustalaniu wynagrodzenia należnego za prace wykonane przez oddział uwzględnia się również tych junaków.

4. Wzór umowy określonej w ust. 3 ustala Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Szefem Obrony Cywilnej Kraju oraz zainteresowanymi ministrami, po zasięgnięciu opinii Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy.

§ 19. 1. Jednostki organizacyjne, w których oddziały obrony cywilnej w OHP wykonują prace niezbędne na rzecz obrony cywilnej, są obowiązane w szczególności do:

- 1) przygotowania bazy do wykonywania prac;
- 2) umożliwienia junakom kształcenia się:
 - a) w szkole podstawowej dla pracujących lub w podstawowym studium zawodowym, jeżeli nie ukończyli szkoły podstawowej,
 - b) w zasadniczej szkole zawodowej dla pracujących, jeżeli nie mają kwalifikacji zawodowych, a ukończyli szkołę podstawową i wykonują pracę odpowiadającą programowi szkoły zawodowej danego kierunku
- przez organizowanie szkół na zasadach określonych w odrębnych przepisach lub przez kierowanie junaków do szkół wskazanych przez terenowe jednostki administracji szkolnej; junakom w zakresie zwolnień od pracy, urlopów szkoleniowych oraz ryczałtów na dojazd do szkoły przysługują uprawnienia określone w przepisach dla pracowników uczących się;
- 3) przeszkolenia junaków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz regulaminów pracy i przepisów przeciwpożarowych;
- 4) zapewnienia junakom wykonywania prac niezbędnych na potrzeby obrony cywilnej stosownie do posiadanych przez nich kwalifikacji ogólnych i zawodowych oraz umożliwienia im doskonalenia zawodowego w formach pozaszkolnych;

- 5) przydzielenia junakom bezpłatnie odzieży i obuwia ochronnego, odzieży i obuwia roboczego oraz sprzętu ochrony osobistej, według norm obowiązujących w danej jednostce organizacyjnej;
- 6) zapewnienia wyżywienia junaków i pokrywania połowy kosztów ich całodziennego wyżywienia, według ustalonej normy, jak również pokrywania pozostałych kosztów związanych z przygotowaniem wyżywienia bądź wypłaty połowy równoważnika pieniężnego, przysługującego junakom w zamian za wyżywienie;
- 7) zapewnienia bezpłatnych przewozów do miejsca wykonywania prac (zajęć specjalistycznych) i z powrotem, jeżeli odległość od miejsca zakwaterowania do miejsca pracy przekracza 3 km lub czas przejazdu miejskimi środkami komunikacji przekracza 30 minut;
- 8) zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wykonywania prac oraz możliwości korzystania z urządzeń sanitarnych;
- 9) zapewnienia junakom możliwości korzystania z urządzeń kulturalnych i sportowych, jeżeli brak ich w miejscu zakwaterowania;
- 10) pokrywania połowy kosztów wyżywienia junaków w okresie odbywania przez nich zajęć specjalistycznych, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 2.

2. Komendy wojewódzkie OHP są obowiązane do:

- 1) zaopatrzenia junaków w umundurowanie i specjalne oznaki obrony cywilnej oraz pokrywania związanych z tym kosztów,
- 2) pokrywania połowy kosztów całodziennego wyżywienia junaków według ustalonej normy bądź wypłaty połowy równoważnika pieniężnego, przysługującego junakom w zamian za wyżywienie,
- 3) pokrywania kosztów utrzymania junaków w okresie odbywania przez nich zajęć specjalistycznych, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 1,
- 4) pokrywania wydatków z tytułu uposażenia i innych należności pieniężnych, przysługujących junakom, określonych w § 15 ust. 1 i w § 16 ust. 3 pkt 2,
- 5) pokrywania kosztów wyżywienia junaków w okresie odbywania przez nich kary dyscyplinarnej aresztu,
- 6) finansowania wynagrodzeń i świadczeń socjalnych kadry oddziałów obrony cywilnej w OHP.

3. Jednostka organizacyjna określona w ust. 1 zapewnia obsługę administracyjno-finansową oddziału obrony cywilnej w OHP, zgodnie z umową, o której mowa w § 18 ust. 3, a w szczególności dokonuje wypłaty dla junaków:

- 1) uposażenia zasadniczego oraz dodatków i nagród, wymienionych w § 15 ust. 1,
- 2) równoważników wymienionych w § 16 ust. 1 pkt 2 pod lit. a) i c).

4. Ministrowie i wojewodowie, którym podlegają jednostki organizacyjne określone w ust. 1 i 3, zapewniają im właściwe warunki do działalności oddziałów obrony cywilnej w OHP.

§ 20. 1. Właściwe terenowe organy administracji państwowej zapewnią:

- 1) na wniosek komendantów wojewódzkich OHP:
 - a) możliwość korzystania przez junaków z niezbędnych urządzeń sportowych w miejscach ustalonych w porozumieniu z komendami oddziałów obrony cywilnej w OHP,
 - b) odpowiednią kadre instruktorską do prowadzenia działalności sportowej w oddziałach obrony cywilnej w OHP;

2) zaopatrzenie w środki żywnościowe i higieny osobistej w miejscu zakwaterowania junaków, zgodnie z obowiązującymi normami.

2. Minister Przemysłu, na podstawie zapotrzebowania zgłoszonego przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy, zapewni produkcję umundurowania przeznaczonego dla junaków oddziałów obrony cywilnej w OHP, na zasadach produkcji specjalnej.

§ 21. 1. Minister Obrony Narodowej:

1) zapewni:

a) skierowanie odpowiedniej liczby żołnierzy zawodowych oraz okresowej służby wojskowej, a także w miarę potrzeby czasowe delegowanie żołnierzy zawodowych i zasadniczej służby wojskowej na stanowiska zastrzeżone dla tych żołnierzy w oddziałach obrony cywilnej w OHP, jak również umożliwi absolwentom szkół wyższych określonych kierunków studiów, odbywającym długotrwałe przeszkolenie wojskowe, podjęcie zatrudnienia na stanowiskach w tych oddziałach albo w miarę potrzeby skierowanie absolwentów szkół wyższych odbywających długotrwałe przeszkolenie wojskowe na praktykę w tych oddziałach,

b) powoływanie żołnierzy rezerwy, w ramach ćwiczeń wojskowych, do pełnienia funkcji dowódczych lub instruktorskich związanych z zajęciami specjalistycznymi junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej;

2) umożliwi oddziałom obrony cywilnej w OHP korzystanie z urządzeń wojskowych, niezbędnych do prowadzenia zajęć specjalistycznych junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej.

2. Na stanowiskach zastrzeżonych dla żołnierzy zawodowych, okresowej służby wojskowej oraz zasadniczej służby wojskowej mogą być w uzasadnionych wypadkach, za zgodą Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy, zatrudnieni pracownicy na podstawie umowy o pracę, jeżeli nie jest możliwe skierowanie (czasowe delegowanie) na poszczególne stanowiska tych żołnierzy; pracownicy ci otrzymują wynagrodzenie oraz nagrody według zasad obowiązujących w stosunku do etatowych pracowników oddziałów obrony cywilnej w OHP, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

3. Do wynagradzania oraz wymagań w zakresie kwalifikacji i stażu pracy pracowników oddziałów obrony cywilnej w OHP, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, mają odpowiednio zastosowanie przepisy dotyczące pracowników etatowych OHP. Pracownikom tym przysługują ponadto nagrody na zasadach określonych przez Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy.

§ 22. 1. Żołnierzom okresowej służby wojskowej, wyznaczonym na stanowiska w oddziałach obrony cywilnej w OHP, przysługują uposażenie i inne należności pieniężne w wysokości i na zasadach przewidzianych dla żołnierzy odbywających okresową służbę w jednostkach wojskowych.

2. Żołnierze okresowej służby wojskowej, wyznaczeni na stanowiska w oddziałach obrony cywilnej w OHP, na których pracownikom przysługują nagrody, mogą otrzymywać takie nagrody na zasadach przewidzianych dla pracowników.

3. Żołnierze zawodowi, czasowo delegowani do oddziałów obrony cywilnej w OHP, otrzymują ze środków

Funduszu Ochotniczych Hufców Pracy, utworzonego na podstawie odrębnych przepisów:

- 1) należności z tytułu delegowania — w wysokości i na zasadach przewidzianych przy podróżach służbowych,
- 2) zwrot kosztów comiesięcznego przejazdu do miejsca stałego zamieszkania,
- 3) nagrody na zasadach przewidzianych dla pracowników zatrudnionych w OHP na równorzędnych stanowiskach.

4. Absolwentom szkół wyższych, odbywającym długotrwałe przeszkolenie wojskowe, skierowanym na praktykę do oddziałów obrony cywilnej w OHP, przysługują ze środków Funduszu Ochotniczych Hufców Pracy uposażenie i inne należności pieniężne lub w naturze — na zasadach i w wysokości przewidzianej dla absolwentów odbywających długotrwałe przeszkolenie w jednostkach wojskowych; absolwentom tym mogą być również przyznawane nagrody na zasadach przewidzianych dla pracowników zatrudnionych na równorzędnych stanowiskach.

5. Żołnierze zasadniczej służby wojskowej, czasowo delegowani do oddziałów określonych w ust. 3, otrzymują z jednostek organizacyjnych, w których oddziały obrony cywilnej wykonują prace:

- 1) uposażenie w wysokości i na zasadach przewidzianych dla żołnierzy odbywających tę służbę w jednostkach wojskowych,
- 2) wyżywienie i nagrody w wysokości i na zasadach przewidzianych dla junaków oddziałów obrony cywilnej w OHP.

6. Wydatki z tytułu uposażenia żołnierzy zawodowych, wypłacanego w jednostkach wojskowych w okresie czasowego delegowania, podlegają refundacji ze środków funduszu, o którym mowa w ust. 3, w trybie ustalonym przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju, po zasięgnięciu opinii Komendanta Głównego Ochotniczych Hufców Pracy.

§ 23. Szef Obrony Cywilnej Kraju zaopatruje nieodpłatnie oddziały obrony cywilnej w OHP w sprzęt wojskowy i materiały potrzebne do zajęć specjalistycznych junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej oraz odpłatnie w specjalne oznaki obrony cywilnej.

Rozdział 3

Oddziały obrony cywilnej tworzone przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych

§ 24. 1. Oddziały obrony cywilnej tworzone przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych podlegają wojewodom.

2. Oddziały wymienione w ust. 1 są przeznaczone do wykonywania zadań określonych dla straży pożarnych w odrębnych przepisach i działają przy komendach wojewódzkich straży pożarnych.

§ 25. Na czele oddziału obrony cywilnej działającego przy komendzie wojewódzkiej straży pożarnych stoi komendant, którym jest funkcjonariusz pożarnictwa wyznaczony przez wojewodę.

§ 26. 1. Podziału liczby poborowych, określonej dla oddziałów obrony cywilnej działających przy komendach wojewódzkich straży pożarnych, na poszczególne oddziały dokonuje Komendant Główny Straży Pożarnych i informuje o tym właściwe organy wojskowe, z podaniem liczb poborowych, którzy mają odbywać służbę jako nie skoszarowani,

2. Zajęcia specjalistyczne junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej organizuje się w oddziałach obrony cywilnej działających przy komendach wojewódzkich straży pożarnych według programu określonego przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych w uzgodnieniu z Szefem Obrony Cywilnej Kraju; koszty zajęć pokrywa się ze środków budżetu właściwej wojewódzkiej rady narodowej, przewidzianych na szkolenie zawodowe funkcjonariuszy pożarnictwa.

3. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach wymienionych w ust. 1 są kierowani do wykonywania zadań i pełnienia funkcji w terenowych i zakładowych zawodowych strażach pożarnych.

§ 27. 1. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach wymienionych w § 26 ust. 1 otrzymują i noszą umundurowanie, odzież specjalną i wyekwipowanie osobiste według wzoru i w kolorze ustalonym dla funkcjonariuszy pożarnictwa. Junacy ci noszą ponadto specjalną oznakę obrony cywilnej, o której mowa w § 14 ust. 1; w zakresie zaopatrywania Komendy Głównej Straży Pożarnych w te oznaki stosuje się odpowiednio przepis § 23.

2. Koszty umundurowania, specjalnej oznaki obrony cywilnej oraz odzieży specjalnej i ekwipunku osobistego są pokrywane odpowiednio z budżetu właściwej wojewódzkiej rady narodowej lub ze środków zakładów pracy, do których junacy są kierowani do wykonywania zadań i pełnienia funkcji.

3. Normy umundurowania, odzieży specjalnej i ekwipunku osobistego określa Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej.

4. Wojewodowie oraz zakłady pracy, o których mowa w ust. 2, zapewniają warunki wyżywienia junaków, a w razie nieskoszarowania ich w czasie odbywania służby wypłacają im równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie, a także pokrywają koszty wyżywienia junaków w okresie odbywania przez nich kary dyscyplinarnej aresztu; koszty wyżywienia oraz wypłaty równoważnika pokrywa się z budżetu właściwej wojewódzkiej rady narodowej lub ze środków zakładów pracy. Przepisy § 16 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

5. W zakresie zwrotu kosztów przejazdu i przewozu stosuje się odpowiednio przepisy § 17 ust. 1, 2, 3 pkt 1 i ust. 4 oraz § 19 ust. 1 pkt 7, z tym że koszty przejazdu junaków odbywających służbę i z niej zwolnionych, a także koszty przewozu junaków pokrywają jednostki organizacyjne, w których wykonują oni zadania lub pełnią funkcje.

6. Junakom skoszarowanym przysługuje bezpłatne zakwaterowanie, które zapewniają dla skierowanych do wykonywania prac niezbędnych na potrzeby obrony cywilnej:

- 1) w terenowych zawodowych strażach pożarnych — wojewódzkie komendy straży pożarnych,
- 2) w zakładowych zawodowych strażach pożarnych — zakłady pracy.

7. Junaków nie skoszarowanych obowiązują odpowiednio zasady pełnienia służby ustalone dla funkcjonariuszy pożarnictwa, z tym że junacy ci mogą pełnić służbę również w systemie zmianowym: 24 godziny służby i 24 godziny wolne od służby.

8. Junacy podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków w okresie pełnienia służby, na zasadach obowiązujących w stosunku do funkcjonariuszy pożarnictwa.

§ 28. 1. Junakom odbywającym zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej działających przy komendach wojewódzkich straży pożarnych przysługuje uposażenie określone w § 15 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 oraz dodatek za wykonywanie czynności o charakterze operacyjno-technicznym w terenowych i zakładowych zawodowych strażach pożarnych.

2. Wysokość dodatku za wykonywanie czynności o charakterze operacyjno-technicznym w terenowych i zakładowych zawodowych strażach pożarnych określa Minister Pracy i Polityki Socjalnej na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych.

Rozdział 4

Oddziały obrony cywilnej tworzone w resortach obrony narodowej i spraw wewnętrznych

§ 29. 1. Oddziały obrony cywilnej tworzone w resorcie obrony narodowej działają przy jednostkach wojskowych i przedsiębiorstwach państwowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej jako oddziały:

- 1) ochrony obiektów,
- 2) ratownictwa technicznego,
- 3) remontowo-budowlane,
- 4) straży pożarnych,
- 5) sanitarne.

2. Oddziały obrony cywilnej tworzone w resorcie spraw wewnętrznych działają przy jednostkach organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych, przedsiębiorstwach państwowych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz przy jednostkach wojskowych podległych temu ministrowi, jako oddziały:

- 1) ochrony obiektów,
- 2) remontowo-budowlane,
- 3) sanitarne,
- 4) obsługi technicznej ewidencji ludności.

3. Oddziały obrony cywilnej wymienione w ust. 1 i 2 są przeznaczone do ochrony obiektów, ratownictwa technicznego, wykonywania robót budowlanych, ochrony środowiska oraz udziału w zwalczaniu pożarów i zapobieganiu im, a także wykonywania prac pomocniczych w zakładach służby zdrowia i prac związanych z obsługą technicznej ewidencji ludności.

§ 30. Struktury organizacyjne oddziałów obrony cywilnej tworzonych w resortach obrony narodowej i spraw wewnętrznych ustalają odpowiednio Minister Obrony Narodowej i Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 31. 1. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej tworzonych w resortach obrony narodowej i spraw wewnętrznych noszą umundurowanie:

- 1) w oddziałach ochrony obiektów — według wzoru i w kolorze oraz według norm ustalonych dla pracowników Straży Przemysłowej,
- 2) w oddziałach ratownictwa technicznego i remontowo-budowlanych — według wzoru i w kolorze oraz według norm ustalonych dla junaków odbywających zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej w OHP,
- 3) w oddziałach straży pożarnych — według wzoru i w kolorze oraz według norm ustalonych dla funkcjonariuszy pożarnictwa zatrudnionych w wojsku.

2. Junacy noszą specjalną oznakę obrony cywilnej, o której mowa w § 14 ust. 1; w oznakę tę oddziały obrony cywilnej tworzone w resorcie obrony narodowej

zaopatruje Inspektorat Obrony Cywilnej Kraju, a w zakresie zaopatrywania oddziałów tworzonych w resorcie spraw wewnętrznych stosuje się przepis § 23.

3. Oddziały obrony cywilnej wymienione w § 29 ust. 1 pkt 1—4 są zaopatrywane w umundurowanie przez organy wojskowe, a oddziały, o których mowa w § 29 ust. 2 pkt 1 i 2 — przez organy resortu spraw wewnętrznych.

4. Szczegółowe normy należnego umundurowania junaków odbywających zasadniczą służbę w oddziałach ochrony obiektów określają odpowiednio Minister Obrony Narodowej i Minister Spraw Wewnętrznych.

5. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach sanitarnych wymienionych w § 29 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 3 oraz w oddziałach obsługi technicznej ewidencji ludności, o których mowa w § 29 ust. 2 pkt 4, mogą być umundurowani.

§ 32. 1. Junakom odbywającym zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej tworzonych w resortach obrony narodowej i spraw wewnętrznych przysługuje bezpłatne wyżywienie na zasadach i według norm określonych dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej.

2. Junakom skoszarowanym przysługuje bezpłatne zakwaterowanie; zakwaterowanie to zapewniają jednostki wojskowe lub przedsiębiorstwa państwowe podległe Ministerstwu Obrony Narodowej albo jednostki organizacyjne resortu spraw wewnętrznych, przedsiębiorstwa państwowe podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych lub jednostki wojskowe podległe temu ministrowi, przy których działają oddziały obrony cywilnej.

3. W zakresie uposażenia i innych należności pieniężnych lub w naturze oraz ubezpieczenia junaków, a także zwrotu kosztów ich przejazdów stosuje się odpowiednio:

- 1) w oddziałach obrony cywilnej wymienionych w § 29 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 2 pkt 1 — przepisy § 15, § 16 ust. 1—3 oraz § 27 ust. 5, z tym że w stosunku do junaków skoszarowanych nie stosuje się przepisu § 15 ust. 1 pkt 3,
- 2) w oddziałach obrony cywilnej wymienionych w § 29 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 2 — przepisy § 15, § 16 ust. 1—3 oraz § 27 ust. 5,
- 3) w oddziałach obrony cywilnej wymienionych w § 29 ust. 1 pkt 4 — przepisy § 15 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, § 16 ust. 1—3, § 27 ust. 5 i 8 oraz § 28 ust. 1,
- 4) w oddziałach obrony cywilnej wymienionych w § 29 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 3 i 4 — przepisy § 15, § 16 ust. 1—3 oraz § 27 ust. 5.

4. Junakom odbywającym służbę w oddziałach ochrony obiektów oraz ratownictwa technicznego w formie skoszarowanej za wzorowe wykonywanie prac przysługują nagrody na zasadach i w wysokości przewidzianych dla żołnierzy zasadniczej służby wojskowej.

5. W zakresie zapewnienia junakom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy stosuje się odpowiednio przepisy § 19 ust. 1 pkt 3—5 i 8.

6. W oddziałach obrony cywilnej tworzonych w resortach obrony narodowej i spraw wewnętrznych, w których junacy otrzymują nagrody z tytułu wykonywanych prac, nagrody mogą być przyznawane również kadrze dowódczo-wychowawczej tych oddziałów na zasadach określonych w § 15 ust. 2; szczegółowe zasady przyznawania nagród określają odpowiednio Ministrowie Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych.

§ 33. Zajęcia specjalistyczne junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej organizuje się w oddziałach obrony cywilnej wymienionych w § 29 ust. 1, według programu określonego przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju, a w oddziałach wymienionych w § 29 ust. 2 — według programu określonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Szefem Obrony Cywilnej Kraju.

Rozdział 5

Oddziały obrony cywilnej tworzone przez ministrów

§ 34. 1. Ministrowie określani w § 1 ust. 1 pkt 5 tworzą oddziały obrony cywilnej przy podległych im zakładach pracy o szczególnym znaczeniu dla obronności kraju lub ochrony ludności, w których działa Straż Przemysłowa — przeznaczone do ochrony tych zakładów.

2. Utworzenie oddziału obrony cywilnej wymaga zgody Ministra Spraw Wewnętrznych.

3. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej są kierowani do Straży Przemysłowej działającej w zakładach pracy, przy których te oddziały zostały utworzone.

§ 35. Na czele oddziału obrony cywilnej utworzonego przez ministra stoi komendant, którym jest pracownik Straży Przemysłowej wyznaczony przez kierownika zakładu pracy.

§ 36. 1. Podziału liczby poborowych, określonej dla oddziałów obrony cywilnej tworzonych przez ministrów, na poszczególne oddziały dokonuje Minister Spraw Wewnętrznych i informuje o tym Ministra Obrony Narodowej, z podaniem liczby poborowych, którzy mają odbywać służbę jako nie skoszarowani.

2. Zajęcia specjalistyczne junaków w zakresie przygotowania obrony cywilnej organizuje się według programu określonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych w uzgodnieniu z Szefem Obrony Cywilnej Kraju; koszty tych zajęć pokrywają zakłady pracy.

§ 37. 1. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej tworzonych przez ministrów noszą umundurowanie według wzoru, w kolorze i według norm ustalonych dla pracowników Straży Przemysłowej oraz specjalną oznakę obrony cywilnej, o której mowa w § 14 ust. 1, jak również otrzymują odzież specjalną i ekwipunek osobisty, przysługujące tym pracownikom. W umundurowanie i specjalne oznaki obrony cywilnej zaopatrują junaków i związane z tym koszty pokrywają jednostki organizacyjne, w których junacy wykonują pracę na rzecz obrony cywilnej.

2. Zakłady pracy pokrywają koszty oraz zapewniają warunki wyżywienia junaków, a w razie nieskoszarowania ich w czasie odbywania służby — wypłacają im równowalnik pieniężny w zamian za wyżywienie, a także pokrywają koszty wyżywienia junaków w okresie odbywania przez nich kary dyscyplinarnej aresztu. Przepisy § 16 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

3. W zakresie uposażenia i umundurowania junaków oraz zwrotu kosztów ich przejazdów stosuje się odpowiednio przepisy § 15, § 16 ust. 1—3 oraz § 27 ust. 5.

4. Junakom skoszarowanym przysługuje bezpłatne zakwaterowanie, które zapewniają zakłady pracy.

§ 38. Junaków nie skoszarowanych, odbywających zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej tworzonych przez ministrów, obowiązuje czas pracy ustalony dla pracowników Straży Przemysłowej w grafiku służby.

Rozdział 6

Oddziały obrony cywilnej tworzone przez wojewodów

§ 39. 1. Wojewodowie tworzą oddziały obrony cywilnej przy urządach wojewódzkich oraz przy funkcjonujących na terenie ich działania zakładach społecznych służby zdrowia, zakładach opieki społecznej, zakładach ochrony środowiska naturalnego oraz przy innych zakładach użyteczności publicznej, zwanych dalej również „zakładami pracy”.

2. Utworzenie oddziału, z wyjątkiem oddziału przy urzędzie wojewódzkim, następuje na wniosek kierownika zakładu pracy.

§ 40. Oddziały obrony cywilnej tworzone przez wojewodów działają:

- 1) przy zakładach społecznych służby zdrowia i zakładach opieki społecznej — jako oddziały sanitarne,
- 2) przy innych zakładach użyteczności publicznej — jako oddziały ratownictwa ogólnego,
- 3) przy urządach wojewódzkich — jako oddziały obsługi technicznej ewidencji ludności.

§ 41. Na czele oddziału obrony cywilnej utworzonego przez wojewodę stoi komendant, wyznaczony przez kierownika zakładu pracy. Komendanta oddziału obsługi technicznej ewidencji ludności wyznacza wojewoda.

§ 42. Podziału liczby poborowych dla oddziałów obrony cywilnej tworzonych przez wojewodów dokonują właściwe organy wojskowe.

§ 43. Zajęcia specjalistyczne w zakresie przygotowania obrony cywilnej organizuje się według programu określonego przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju; koszty tych zajęć pokrywają zakłady pracy (urzędy wojewódzkie), w których junacy wykonują prace niezbędne na rzecz obrony cywilnej.

§ 44. 1. Junacy odbywający zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej tworzonych przez wojewodów nie noszą umundurowania.

2. W zakresie uposażenia i innych należności pieniężnych lub w naturze oraz zwrotu kosztów przejazdów junaków stosuje się odpowiednio przepisy § 15, § 16 ust. 1—3 oraz § 27 ust. 5.

3. Koszty utrzymania junaków określone w ust. 2 oraz świadczenia wynikające z § 19 ust. 1 pkt 3—5 i 8 obciążają zakłady pracy (urzędy wojewódzkie), w których junacy wykonują prace niezbędne na rzecz obrony cywilnej.

§ 45. Wykonywanie przez junaków prac niezbędnych na rzecz obrony cywilnej odbywa się w wymiarze czasu pracy obowiązującym w zakładzie użyteczności publicznej (urzędzie wojewódzkim).

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 46. Junakom odbywającym w dniu wejścia w życie uchwały zasadniczą służbę w oddziałach ochrony obiektów oraz w oddziałach ratownictwa technicznego w formie skoszarowanej, utworzonych w resortach obrony narodowej i spraw wewnętrznych, do końca odbywania służby przysługują nagrody na zasadach określonych w § 15 ust. 1 pkt 3 i ust. 2.

§ 47. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) ministrach — rozumie się przez to również kierowników urzędów centralnych,
- 2) wojewódzkich radach narodowych — rozumie się przez to również rady narodowe miast: stołecznego Warszawy, Krakowa i Łodzi,
- 3) wojewodach — rozumie się przez to również prezydentów miast: stołecznego Warszawy, Krakowa i Łodzi.

§ 48. Traci moc uchwała nr 261 Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 1982 r. w sprawie oddziałów obrony cywilnej do odbywania zasadniczej służby w obronie cywilnej (Monitor Polski z 1982 r. Nr 8, poz. 70).

§ 49. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 września 1988 r.

Prezes Rady Ministrów: Z. Messner